

Bogen er et evalueringsstudie af fem forskellige projekter for unge "på kanten af samfundet", hvilket af forfatterne indledningsvist udredes som noget, der ikke nødvendigvis er farligt, ensomt eller marginaliseret. Et liv på kanten kan nemlig ligesåvel være defineret af fællesskaber og tilhørsforhold, der er alternativer til de dominerende samfundsinstitutioner og fællesskaber. Bogen forholder sig til de unges oplevede udbytte af disse projekter, der tager afsæt i kunst og kultur som alternativ arena for sociale indsatser.

Til evalueringen bruges kvalitative data med narrativt afsæt i form af livshistorieinterview, deltagerobservationer, semistrukturerede interviews, journey mapping og fokusgruppeinterviews, hvor de primære (men ikke eneste) informanter er de deltagende unge. Bogen viser de socialpædagogiske processer i projekterne, og hvordan de bidrager til nye forståelser hos de unge af deres selv og kunnen, samt betydningen af rammer, rutiner og regler.

I de fællesskaber de unge indgår i, behandles mestringsoplevelser, mestringsstrategier og selvudvikling. Alt dette ses i lyset af de eksperimentelle tilgange fra de unges side, formgivning via projekterne og medindflydelse på værkets udformning.

Bogen belyser derudover to vigtige aspekter omkring selve projekterne, nemlig rekruttering og udslusning. Rekrutteringen forholder sig til lokation, institutionelle sammenhænge og kunstform, hvor udslusningen forholder sig til afgrænsning og dertil institutionelle sammenhænge og informelle sociale netværk.

Bogen rundes af med en række anbefalinger til andre aktører inden for feltet eller med ønske om at bevæge sig ind på dette. Anbefalingerne er samtidig en opsamling af bogens hovedpointer, der kondenseres bogen igennem som halve margueritblomster. Det giver en kontinuitet og en let overskuelighed gennem bogen.

Bogen er krydret med citater fra dataindsamlingen, hvilket gør, at den fremstår i et autentisk lys. Indholdet af bogen virker som en mellemting mellem et forsknings- og evalueringsstudie, og netop denne "mellemting" er en svaghed, for som læser vil jeg naturligvis forvente en kritisk forholden-sig-til drop out rate i de forskellige projekter, effektstørrelsen og kontrolgrupper – eller som minimum et selvstændigt afsnit omkring begrænsninger eller forbehold for bogens konklusioner. Denne del henstår uforløst. Der tages hensyn til visse mulige begrænsninger i tilrettelæggelsesprocessen af bogens evalueringer, men der mangler en konkret forholden-sig-til det aktuelle evalueringsstudies begrænsninger.

Bogen er anbefalelsesværdig og konkret anvendelig for individer, der ønsker at etablere projekter af denne art for unge "på kanten af samfundet".

*Af Dea Henriette Franck, cand.psych.aut.
Kvalitets- og forbedringschef på psykiatrisk center Sct. Hans og
indehaver af Psykolog Dea Franck*

